

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI.410.004.10.2018

**Pan Grzegorz Pietruczuk
Burmistrz Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy
Urząd Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy
ul. Stefana Żeromskiego 29, 01-882 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola: P/18/047 Działanie organów administracji publicznej w zakresie usuwania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy (dalej: „Urząd Dzielnicy Bielany”), ul. Stefana Żeromskiego 29, 01-992 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Pietruczuk, Burmistrz Dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy, od dnia 26 listopada 2018 r. (dalej: „Burmistrz Dzielnicy Bielany” lub „Burmistrz”). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Tomasz Witold Mencina, Burmistrz Dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy, od dnia 14 stycznia 2015 r. do dnia 25 listopada 2018 r. Rafał Miastowski, Burmistrz Dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy, od dnia 16 grudnia 2010 r. do dnia 13 stycznia 2015 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 367-369, 384)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	1) Prowadzenie okresowych badań gleby i ziemi. 2) Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz prowadzenie ich wykazu od 5 września 2014 r.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2014 r. od dnia zakończenia kontroli, tj. do 7 grudnia 2018 r., z uwzględnieniem zdarzeń przed 1 stycznia 2104 r. o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 ustawy o NIK, tj. legalności, gospodarności i rzetelności.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli (dalej: „NIK”) Departament Środowiska
Kontroler	1. Jolanta Zielińska, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KSI/49/2018 z dnia 12 października 2018 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1)</p>

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Burmistrz Dzielnicy Bielany w kontrolowanym okresie nie wykonywał powierzonych, przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, obowiązków w zakresie prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi, zgodnie z art. 109 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*³ (dalej: „Poś”). Nieprzewodzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi mogło przyczynić się do ograniczenia możliwości zidentyfikowania na terenie Dzielnicy Bielany zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Burmistrz Dzielnicy Bielany od 2014 r. (od 5 września) nie dokonywał rzetelnej identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Burmistrz Dzielnicy Bielany sporządził i terminowo przekazał do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (dalej: „RDOŚ”) *Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* (dalej: „Wykaz”), jednak *Wykaz* ten nie zawierał wszystkich zidentyfikowanych na obszarze Dzielnicy potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Nie ustalono, zgodnie z art. 101d ust. 1 pkt 2 Poś, listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub ziemi jest spodziewane na danym terenie ze względu na prowadzoną tam przed 30 kwietnia 2007 r. działalność; nie ujęto w *Wykazie* wszystkich informacji określonych w art. 101d ust. 7 Poś.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prowadzenie okresowych badań gleby i ziemi.

Opis stanu faktycznego

Uchwałą Nr XLVII/1422/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy⁵ w zakresie ochrony środowiska przekazano do wykonania dzielnicom m.in. prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi na obszarze dzielnicy (§ 14 pkt 3).

Następnie zarządzeniem nr 2467/2008 z dnia 31 grudnia 2008 r. *zmieniającym Regulamin organizacyjny Urzędu m.st. Warszawy* Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy wprowadziła, z dniem 1 stycznia 2009 r., do zakresu działania urzędów dzielnic wyżej wymienione zadanie (§ 38 pkt 22 lit. c).

(akta kontroli str. 348, 377, 429-430)

Obowiązek prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi na obszarze Dzielnicy Bielany został wprowadzony zarządzeniem nr 3927/2009 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie nadania wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Urzędu Dzielnicy Bielany miasta

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska weszła w życie 1 października 2001 r. (art. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw – Dz. U. Nr 100, poz. 1085, ze zm.). Art. 109 ustawy – Prawo ochrony środowiska został uchylony z dniem 5 września 2014 r. na podstawie art. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1101).

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Dz. Urz. Woj. Mazow. Nr 220 poz. 9485.

stołecznego Warszawy w Urzędzie miasta stołecznego Warszawy (Dział XII, § 40 pkt 3 ww. regulaminu) i ujęty w zadaniach Wydziału Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bielany, tj. po ponad 11 miesiącach od przekazania realizacji tego obowiązku Urzędowi Dzielnicy Bielany.

(akta kontroli str. 81, 111, 400, 429)

Burmistrz Dzielnicy Bielany nie prowadził, na podstawie art. 109 ust. 2 Poś, okresowych badań jakości gleby i ziemi w czasie, w którym zobowiązany był do ich wykonywania (tj. do 4 września 2014 r.). Nie były także planowane środki finansowe na ich realizację w badanym okresie.

(akta kontroli str. 7)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zgodnie z art. 109 ust. 2 Poś starosta (w tym prezydent miasta na prawach powiatu) był zobowiązany w latach 2001–2014 (do 4 września) do prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi. Zadanie to Uchwałą Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 18 grudnia 2008 r. przekazano do realizacji urzędom dzielnic.

W związku ze zmianą Regulaminu organizacyjnego Urzędu m.st. Warszawy przekazującą do Urzędu Dzielnicy Bielany zadania i kompetencje w zakresie prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi na obszarze dzielnicy od dnia 1 stycznia 2009 r., Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy nadała Urzędowi Dzielnicy Bielany wewnętrzny Regulamin organizacyjny. Zawarto w nim, że do zakresu działania Wydziału Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bielany należy m.in. „*prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi na obszarze Dzielnicy*”.

(akta kontroli str. 7, 111, 348, 429-430)

W badanym okresie (do 4 września 2014 r.) Burmistrz Dzielnicy Bielany nie prowadził okresowych badań jakości gleby i ziemi na terenie Dzielnicy.

Burmistrz Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy w zgłoszonych w toku kontroli wyjaśnieniach poinformował m.in., że: „*Urząd Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy we współpracy z Biurem Ochrony Środowiska w kwietniu 2008 r. wytypował nw. adresy na terenie Dzielnicy do pobrania próbek glebowych w celu stwierdzenia zanieczyszczenia gleby:*

1. (...) ul. Arkuszowa 199,
2. (...) ul. Wólczyńska 237,
3. (...) ul. Pułkowa 27,
4. (...) ul. Kasprowicza 132.

Badania zostały wykonane w Instytucie Gleboznawstwa w Puławach i sfinansowane przez Biuro Ochrony Środowiska, które w tym czasie realizowało obowiązki nałożone na starostwa przez ustawę Prawo ochrony środowiska. (...). Zadanie nadzorowało i prowadziło Biuro Ochrony Środowiska. Dzielnicą Bielany wytypowała lokalizacje do przeprowadzenia ww. badań.

W ślad za przekazanymi dzielnicą w grudniu 2008 r. przez Prezydenta m.st. Warszawy, zadaniami i kompetencjami w zakresie prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi na obszarze dzielnicy, Biuro Ochrony Środowiska wskazało, że w związku z wykonaniem badań w 2008 r. dzielnicą nie musi ponownie zlecać badań.”. „Telefoniczną informację Biura Ochrony Środowiska o przekazaniu przez Prezydenta m.st. Warszawy do dzielnic, zadań i kompetencji związanych

z prowadzeniem okresowych badań jakości gleby i ziemi, w Wydziale Ochrony Środowiska odczytano w kontekście pewnego wyprzedzenia w stosunku do innych dzielnic – Bielany mają już wcześniej wykonane badania. Na dany moment uznano, że nie ma pilnej konieczności (wobec braków kadrowych i środków finansowych) realizacji ww. zadania.”

(akta kontroli str. 296-297, 380-381)

NIK stwierdziła, że zgodnie ze sporządzonym w Biurze Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (dalej: „BOŚ”) *Zestawieniu okresowych badań gleby i ziemi w latach 2001-2014 na terenie m.st. Warszawy*, badania pobranych próbek glebowych z ww. terenów przeprowadzono w okresie od 6 września 2006 r. do 18 stycznia 2007 r. w Miejskim Laboratorium Chemicznym przy Urzędzie m.st. Warszawy.

(akta kontroli str. 1046-1050)

W związku ze stwierdzoną przez NIK niezgodnością terminów i miejsca przeprowadzonych badań Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił m.in., że: *„Wydział Ochrony Środowiska dla dzielnicy Bielany nie wykonywał własnych badań gleby i ziemi na terenie dzielnicy Bielany. Badania takie były wykonywane przez Biuro Ochrony Środowiska i informacje podane przez Biuro są właściwe. Niewłaściwa data i miejsce wykonania badań została podana przez WOŚ Bielany na podstawie zapisu w komputerze, gdzie odczytano datę utworzenia pliku: 29.04.2008. Wydział Ochrony Środowiska o przebiegu i wynikach badań był informowany telefonicznie.”*

(akta kontroli str. 380-381)

Zdaniem NIK fakt, że BOŚ wykonało badania próbek gleby z czterech terenów, wskazanych przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Dzielnicy Bielany przed przekazaniem Urzędowi Dzielnicy Bielany zadań i kompetencji w zakresie prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi, nie zwalniał Burmistrza Dzielnicy Bielany z obowiązku wykonywania tych zadań po 1 stycznia 2009 r.

Należy również zauważyć, że wyżej opisane badania miały charakter jednorazowy, natomiast Burmistrz Dzielnicy Bielany był zobowiązany, na podstawie art. 109 ust. 2 Poś do prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi.

Zdaniem NIK, nieprowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi mogło przyczynić się do ograniczenia możliwości stwierdzenia występowania na terenie Dzielnicy Bielany zanieczyszczeń powierzchni ziemi i było niezgodne z art. 109 ust. 2 Poś.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia negatywnie nieprowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi przez Burmistrza Dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy.

OBSZAR

2. Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz prowadzenie ich wykazu od 5 września 2014 r

Opis stanu faktycznego

Zarządzeniem nr 333/2015 z dniem 23 marca 2015 r. Prezydent m.st. Warszawy dokonała zmiany w Regulaminie organizacyjnym Urzędu m.st. Warszawy w zakresie działania urzędów dzielnic, wprowadzając *„identyfikację oraz sporządzanie wykazu*

potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, w związku z art. 101d ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶ (§ 38, ust. 1, pkt 22d lit. aa). Po ponad 7 miesiącach, zarządzeniem nr 1479/2015 z dnia 28 października 2015 r. w sprawie nadania wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Urzędu Dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy w Urzędzie Miasta Stołecznego Warszawy Prezydent m.st. Warszawy wprowadziła do zakresu działania Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Dzielnicy Bielany ww. zadanie.

(akta kontroli str. 211, 253, 358)

Zastępca Burmistrza Dzielnicy Bielany w terminie⁷ określonym w art. 17 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw⁸ przekazał do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

(akta kontroli str. 9-26)

Według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany: „Identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w dzielnicy Bielany dokonano w oparciu o przedmiot działalności zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dzielnicy.”. Przy sporządzaniu Wykazu korzystano z załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi⁹ „m.in. korzystając z historycznych badań zanieczyszczenia powietrza metalami ciężkimi i odnosząc je do zanieczyszczenia powierzchni ziemi.”.

(akta kontroli str. 297-298, 382-383)

Wskazano dwa obszary, na których mogą występować potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi, tj.:

- 1) teren huty przy ul. Kasprowicza – na podstawie zleconego przez Burmistrza Gminy Warszawa-Bielany w 1997 r. opracowania p.n. „Ocena rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia powietrza metalami ciężkimi na obszarze Gminy Warszawa-Bielany”. W wyniku badań stwierdzono, że rejon huty był najbardziej zanieczyszczony. Zastosowana metoda nie pozwalała stwierdzić czy zanieczyszczenie w tym rejonie pochodziło z bieżącej emisji związanej bezpośrednio z produkcją, czy też wynikało z tzw. emisji wtórnej. Na podstawie tych badań przyjęto, że rejon huty był i jest w znacznym stopniu zanieczyszczony, ponieważ w poprzednich okresach huta emitowała znaczne ilości zanieczyszczeń, w tym metali ciężkich;
- 2) teren przemysłowy przy ul. Wólczyńskiej – gdzie działalność prowadziły i prowadzą przedsiębiorstwa emitujące zanieczyszczenia do powietrza, zakłady zajmujące się zbiórką odpadów niebezpiecznych, przedsiębiorstwa poligraficzne.

(akta kontroli str. 297-298)

W latach 2014–2018 (do 30 września) w Urzędzie Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy nie poniesiono wydatków na identyfikację potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, realizując zadanie we własnym zakresie, na podstawie materiałów znajdujących się w posiadaniu Urzędu Dzielnicy Bielany oraz

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.

⁷ Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi został przekazany do RDOŚ w dniu 27 września 2018 r. wobec obowiązującego terminu przekazania tego Wykazu do dnia 5 października 2018 r.

⁸ Dz. U. z 2014 r. poz. 1101.

⁹ Dz. U. poz. 1395.

wiedzy pracowników wynikającej z długoletniej pracy w Urzędzie, a także posiłkując się ustaleniami Państwowego Instytutu Geologicznego zawartymi w „Atlasie geochemicznym Warszawy i okolic w skali 1:100000”. Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi był przygotowywany, według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany, około dwóch lat przez jednego pracownika Urzędu.

(akta kontroli str. 381-382)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił, że nie wnioskował do władających powierzchnią ziemi o informacje dotyczące potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz o ich możliwych źródłach, opierając się na badaniach PIG ujętych w ww. Atlasie. Opracowanie zawiera obszerną i najbardziej aktualną charakterystykę stanu gleb na terenie m.st. Warszawy. Ponadto, zgodnie z art. 101d ust. 5 Poś, na Burmistrzu nie ciąży obowiązek wnioskowania do władających powierzchnią ziemi, lecz na podstawie art. 101e ust. 1 to władający powierzchnią ziemi jest obowiązany niezwłocznie zgłosić regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska fakt stwierdzenia historycznego zanieczyszczenia ziemi na terenie będącym w jego posiadaniu.

(akta kontroli str. 298-299)

Burmistrz Dzielnicy Bielany nie ustalił, zgodnie z art. 101d ust. 1 pkt 2 Poś, listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub ziemi jest spodziewane ze względu na prowadzoną na danym terenie działalność.

W Wydziale Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bielany przyjęto założenie, w oparciu o przedmiot działalności zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dzielnicy, że istnieje możliwość wystąpienia w powierzchni ziemi m.in. metali ciężkich takich jak kadm, ołów, chrom, miedź, cynk, żelazo i arsen.

(akta kontroli str. 299)

Według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany, w dwóch lokalizacjach związanych z budownictwem mieszkaniowym stwierdzono zanieczyszczenia powierzchni ziemi, a RDOŚ (na wniosek inwestora) wydał decyzje dotyczące planu remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi dla terenów:

- 1) przy skrzyżowaniu ulic S. Żeromskiego i W. Perzyńskiego, gdzie stwierdzono zanieczyszczenie ziemi wynikające z działalności warsztatu samochodowego;
- 2) w rejonie ulic Heroldów i Książąt Mazowieckich, bezpośrednio graniczącego z hutą, dawniej będącego jej własnością.

(akta kontroli str. 445, 451-457)

W Urzędzie Dzielnicy Bielany powzięto wiedzę o ww. decyzjach RDOŚ odpowiednio: 10 czerwca 2016 r. (decyzja wydana w dniu 4 maja 2016 r.) i 5 marca 2018 r. (decyzja wydana w dniu 23 stycznia 2018 r.), tj. w związku z wnioskami inwestora o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew kolidujących z planem przeprowadzenia remediacji. Powyższe decyzje RDOŚ stanowiły załącznik do przedmiotowych wniosków.

(akta kontroli str. 458-639)

Burmistrz Dzielnicy Bielany poinformował, że dla ww. terenów nie zostały wydane decyzje o pozwoleniu na budowę.

(akta kontroli str. 446)

Burmistrz Dzielnicy Bielany od 23 marca 2015 r., tj. od dnia przejścia obowiązków dotyczących identyfikacji i sporządzania *Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* nie informował mieszkańców dzielnicy o możliwości zgłaszania potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz o możliwości uzyskania dofinansowania z funduszy ochrony środowiska na badania lub remediację.

W dniu 16 listopada 2018 r., tj. podczas kontroli NIK, na stronie internetowej¹⁰ Urzędu Dzielnicy Bielany umieszczona została informacja p.n. *Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi*, w której podano m.in., że zgodnie z art. 101e ust. 3 Poś „każdy kto stwierdził potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie m.st. Warszawy, może ten fakt zgłosić właściwemu burmistrzowi dzielnicy”.

(akta kontroli str. 300-301, 444-445, 451-457)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił m.in., że „*Wobec braku zgłoszeń pozyskanych od władających powierzchnią ziemi w trybie art. 101e ust. 1 oraz brakiem innych zgłoszeń, o których mowa w art. 101e ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, a także brakiem zainteresowania mieszkańców tematem historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, ocenionym na podstawie braku zapytań, skarg i wniosków dotyczących tego tematu, nie prowadzono szerokiej kampanii informacyjnej.*”, a także wyżej wymienione przyczyny spowodowały „*brak akcji informacyjnej skierowanej do mieszkańców dotyczącej pozyskania środków finansowych na przeprowadzenie remediacji. (...) Natomiast w przypadkach indywidualnych pytań udzielano ustnych wyjaśnień oraz informowano o zapisach ustawowych.*”.

Ponadto Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił, że „*Umieszczenie informacji dotyczących historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na stronie internetowej Urzędu zostało zainspirowane kontrolą prowadzoną przez NIK.*”.

(akta kontroli str. 300-301, 444-445, 787)

W okresie 2014–2018 (do 21 listopada) zadania dotyczące potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi nie wchodziły w zakres obowiązków żadnego pracownika Wydziału Ochrony Środowiska.

Według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany: „*Zakres obowiązków każdego pracownika Urzędu ma charakter ramowy, nie sposób wymienić wszystkie zadania realizowane przez Wydział, są w nim wymienione najczęściej wykonywane zadania, typu: przygotowywanie decyzji administracyjnych, nadzór na prowadzonymi inwestycjami, utrzymanie porządku, opieka nad bezdomnymi zwierzętami itp. lub zadania „nośne” społecznie. A w dzielnicy Bielany zadanie dotyczące zanieczyszczeń bądź historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi nie jest tematem wywołującym społeczne emocje i nie wymaga od pracowników codziennego zaangażowania.*”

W zakresie obowiązków jednego z pracowników znajduje się zapis ogólny „*udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie*”. W tak szeroki zapis wchodzi także przygotowanie wykazu potencjalnych, historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i realizacja zapisu rozporządzenia Ministra Środowiska z 1 września 2016 r. ws. rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi została temu pracownikowi powierzona.”.

(akta kontroli str. 301-302)

¹⁰ <http://www.bielany.waw.pl/page/1256,historyczne-zanieczyszczenia-powierzchni-ziemi.html>

Od dnia 22 listopada 2018 r., realizacja zadań związanych z zanieczyszczeniem gleby i ziemi włączona została do zakresu obowiązków jednego pracownika Wydziału Ochrony Środowiska (wcześniej opracowującego Wykaz).

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił, że: „Plan działań związanych z wykazem potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi zostanie ustalony w nowym roku z uwzględnieniem możliwości poniesienia kosztów badań i ekspertyz.”. Ponadto Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił, że: „Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Dzielnicy Bielany wielokrotnie zgłaszał potrzebę zwiększenia liczby etatów w Wydziale, w związku ze wzrostem liczby zadań przekazanych do realizacji. Były to zgłoszenia ustne. Informacje zwrotne, przekazywane również ustnie, przez np. Wydział Kadr dla dzielnicy Bielany zawierały stwierdzenia, że w Urzędzie m.st. Warszawy wstrzymano nabór ze względu na przeprowadzaną etatyzację – audyt stanowisk. Były również dyspozycje telefoniczne przekazywane dzielnicowemu Wydziałowi Kadr przez dyrektora Biura Kadr i Szkoleń.”

(akta kontroli str. 383, 390-399, 787)

W Urzędzie Dzielnicy Bielany nie zostały wyznaczone cele i nie planowano zadań służących ich realizacji do podjęcia w poszczególnych latach (brak harmonogramu prac) oraz nie zostały określone procedury do oceny osiąganych postępów a także mierniki realizacji wyznaczonych celów w obszarze zanieczyszczeń powierzchni ziemi/potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany prace w powyższym zakresie są zaplanowane na przyszły rok, a Burmistrz nie otrzymywał on od Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy wytycznych/założeń/opracowań itp. materiałów do wyznaczenia celów i ustalenia mierników dla monitorowania stopnia osiągnięcia założonego celu w omawianym obszarze.

(akta kontroli str. 301, 378, 442-449)

Prace przygotowawcze do zidentyfikowania i oceny ryzyka, przed wydaniem zarządzenia nr 488/2011 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. w sprawie powołania pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem w mieście stołecznym Warszawie, rozpoczęto w 2010 r. identyfikując w obszarze ochrony środowiska osiem obszarów ryzyka. Wśród nich nie było obszaru dotyczącego identyfikacji i usuwania zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Również w słowniku identyfikacji ryzyka w obszarze ochrony środowiska¹¹, który został przekazany dzielnicom do stosowania w 2017 r., nie uwzględniono omawianego obszaru.

(akta kontroli str. 379, 853-888)

Z Biura Organizacyjnego Urzędu m.st. Warszawy przekazano¹² do Urzędu Dzielnicy Bielany zawiadomienie o zmianach w kartach informacyjnych wraz z m.in. nową kartą informacyjną „Przyjmowanie zgłoszenia, o którym mowa w art. 101e ust. 3 Prawo ochrony środowiska, tj. o stwierdzeniu historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi”.

Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. ryzyka, pismem z dnia 4 grudnia 2018 r., zwrócił się do Urzędu Dzielnicy Bielany o weryfikację słownika celów i zadań poszczególnych obszarów działalności Urzędu.

¹¹ Słowniki identyfikacji ryzyka zostały opracowane w Wydziale Ryzyka – Gabinet Prezydenta w Urzędzie Miasta Stołecznego Warszawy.

¹² 29 listopada 2018 r.

W słowniku dotyczącym Wydziału Ochrony Środowiska brak było zadania w zakresie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany „zgodnie z zapisami ww. pisma, Burmistrz Dzielnicy Bielany zweryfikuje słownik celów i zadań o historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.”

(akta kontroli str. 853-856)

Realizacja zadania w zakresie identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi nie była przedmiotem kontroli ani audytu wewnętrznego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy.

(akta kontroli str. 378-380)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokonanie niezgodnie z art. 101d ust. 1 pkt 2 Poś identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Zgodnie z art. 101d ust. 1 pkt 2 Poś starosta (w tym prezydent miasta na prawach powiatu) dokonuje identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi m.in. poprzez ustalenie listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub ziemi jest spodziewane ze względu na prowadzoną na danym terenie działalność.

W Urzędzie Dzielnicy Bielany nie ustalono listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub ziemi jest spodziewane ze względu na prowadzoną na danym terenie działalność.

(akta kontroli str. 7, 297-299, 352-361)

Burmistrz Dzielnicy Bielany w wyjaśnieniach podał m.in., że „identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w dzielnicy Bielany dokonano w oparciu o przedmiot działalności zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dzielnicy”. Urząd Dzielnicy Bielany „opierał się również na badaniach Państwowego Instytutu Geologicznego, który jest wydawcą „Atlasu geochemicznego Warszawy i okolic w skali 1:100000”. Opracowanie zawiera obszerną i najbardziej aktualną charakterystykę stanu gleb na terenie m.st. Warszawy”. „Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bielany przyjął założenie, w oparciu o przedmiot działalności zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dzielnicy, że istnieje możliwość wystąpienia w powierzchni ziemi m.in. metali ciężkich takich jak kadm, ołów, chrom, miedź, cynk, żelazo i arsen.”

Ponadto odnośnie do nieustalenia listy substancji powodujących ryzyko, Burmistrz Dzielnicy Bielany w wyjaśnieniach podał, że „Do chwili obecnej temat pomiarów zanieczyszczenia gleby nie został ujęty w długoletniej prognozie finansowej dzielnicy Bielany”. Dokonywane korekty długoletniej prognozy finansowej nie uwzględniały obowiązku realizacji zadań dotyczących potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

(akta kontroli str. 297-299, 443)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił, że „Brak jest uzasadnienia dla ww. działania. W chwili obecnej o ewentualne korekty będzie można wnioskować po zatwierdzeniu istniejącego projektu budżetu przez Radę m.st. Warszawy.”

(akta kontroli str. 787)

Obowiązek ustalenia listy substancji powodujących ryzyko wynika z art. 101d ust. 1 pkt 2 Poś, wobec czego brak właściwego zadania dotyczącego zanieczyszczeń powierzchni ziemi w długoletniej prognozie finansowej Dzielnicy Bielany, nie może stanowić uzasadnienia dla niewypełnienia obowiązków nałożonych ww. ustawą.

W ocenie NIK, postępowanie Burmistrza Dzielnicy Bielany było niezgodne z przepisami prawa.

2. Nieujęcie w *Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi*, przekazanym do RDOŚ, wszystkich informacji określonych w przepisach art. 101d ust. 7 Poś.

Art. 101d ust. 7 ustawy Poś określa zakres danych, które zawiera *Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi*.

Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi sporządzony i przekazany przez Burmistrza Dzielnicy Bielany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nie zawierał danych o:

- adresie we wszystkich pozycjach *Wykazu* (w całości lub w części);
- aktualnym sposobie użytkowania (w 246 pozycjach, tj. w 91,1% wszystkich pozycji *Wykazu*);
- działalności prowadzonej na terenie (w całości);
- właściwościach gleby na terenie (w całości);
- nazwie substancji powodujących ryzyko oraz informacji o ich zawartości w glebie i w ziemi (w całości);
- informacji o remediacji prowadzonej obecnie i w przeszłości na terenie (w całości poza jedną pozycją);
- imieniu i nazwisku albo nazwie obowiązującego do przeprowadzenia remediacji oraz adresie jego zamieszkania lub siedziby (w całości);
- imieniu i nazwisku albo nazwie władającego powierzchnią ziemi oraz adresie jego zamieszkania lub siedziby (w części).

Szczególnie brak w *Wykazie* danych dotyczących władającego powierzchnią ziemi może utrudnić ewentualne dalsze działania RDOŚ.

Stwierdzono, że Burmistrz Dzielnicy Bielany, nie dysponując wystarczającą wiedzą do rzetelnego sporządzenia *Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi*, nie podjął żadnych działań w celu pozyskania informacji i dokumentów w tym zakresie z innych dostępnych źródeł.

(akta kontroli str. 11-26, 382)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił m.in., że „Zgodnie z art. 101d ust. 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska aktualizacji wykazu dokonuje się raz na 2 lata. Przekazany do RDOŚ Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi zawiera informacje, którymi dysponował Urząd Dzielnicy Bielany na dzień jego sporządzenia. Pozostałe informacje będą uzupełniane w ramach przekazywanej do RDOŚ aktualizacji zgodnie z art. 101d ust. 9 ustawy.*” oraz „*Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi został sporządzony na podstawie materiałów znajdujących się w urzędzie i wiedzy pracowników.*”.

(akta kontroli str. 11-26, 298, 382)

Należy podkreślić, że identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i opracowanie *Wykazu* zostały ujęte w zakresie obowiązków i kompetencji Burmistrza Dzielnicy Bielany z dniem 23 marca 2015 r., co oznacza, że dysponował on ponad trzyletnim okresem na pozyskanie wszystkich wymaganych informacji.

W ocenie NIK, postępowanie Burmistrza Dzielnicy Bielany było niezgodne z przepisami prawa.

3. Nieujęcie w *Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* terenów, na których w wyniku przeprowadzonych badań wykazano zanieczyszczenia.

- a) W latach 2006–2007 Biuro Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy zleciło wykonanie badania gleby pobranej z czterech miejsc wytypowanych przez Urząd Dzielnicy Bielany przy ulicach: Arkuszowej 199, Wólczyńskiej 237, Pułkowej 27, ul. Kasprowicza 132.

Wyniki badań wykazały zanieczyszczenia powierzchni ziemi na wszystkich badanych terenach, poza obszarem przy ul. Wólczyńskiej 237. W pozostałych lokalizacjach stwierdzono zanieczyszczenia: kobaltem przy ul. Arkuszowej 199 oraz ul. Pułkowej 27, a także kadmem, cynkiem, ołowiem, chromem i miedzią przy ul. Kasprowicza 132.

Pomimo wyników badań, przeprowadzonych przez BOŚ, wskazujących na zanieczyszczenie powierzchni ziemi, Burmistrz Dzielnicy Bielany nie ujął ww. terenów w *Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi*, przekazanym RDOŚ.

(akta kontroli str. 296-297, 380-381)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił m.in., że: „*Przy sporządzaniu Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi nie wzięto pod uwagę działek, dla których badania były wykonane w latach 2006-2007 zakładając, jako rzecz oczywistą, że jednostka, która rozpoczęła proces już dawno go zakończyła.*”. Założenie zostało przyjęte „*bez konsultowania się z BOŚ*”. Ponadto wyjaśnił, że: „*Urząd Dzielnicy Bielany powziął wiedzę o wynikach badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi w rozmowie telefonicznej z Biurem Ochrony Środowiska, która miała miejsce 3 lub 4 grudnia 2018 r.*”.

(akta kontroli str. 443, 786)

Zdaniem NIK, brak zainteresowania wynikami badań, przeprowadzonych przez BOŚ, na terenach wytypowanych przez Urząd Dzielnicy Bielany, gdzie mogły występować potencjalne historyczne zanieczyszczenia ziemi, świadczy o nierzetelnym realizowaniu przez Burmistrza Dzielnicy Bielany zadań identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzania *Wykazu*.

- b) W *Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* nie została ujęta działka nr ewidencyjny 16/3 z obrębu 7-05-12 położona przy ul. Żeromskiego 17, pomimo że w Urzędzie Dzielnicy Bielany znany był fakt zanieczyszczenia powierzchni ziemi na tej działce. W dniu 29 lipca 2016 r. została wydana decyzja nr 82/2016 zezwalająca na usunięcie z niej drzew. Uzasadnieniem wydania ww. decyzji była kolizja wnioskowanych do usunięcia drzew z wykonaniem planowanej remediacji historycznego zanieczyszczenia ziemi.

Przedmiotową działkę Burmistrz Dzielnicy Bielany wskazał jako teren, dla którego, z inicjatywy inwestora, została wydana decyzja RDOŚ dotycząca planu remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

W dniu 20 lutego 2018 r. Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy wydała Zawiadomienie o wszczęciu postępowania na wniosek inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w dniu 21 sierpnia 2018 r. – decyzję¹³ o środowiskowych uwarunkowaniach, w której stwierdziła brak potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku/zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych, z usługami, garażem podziemnym i infrastrukturą. Powyższa decyzja została poprzedzona postanowieniem¹⁴ Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 lipca 2018 r. o odstąpieniu od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W ww. postanowieniu podano, że „Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze końcowej oceny przeprowadzonej remediacji” oraz „przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia inwestor doprowadzi glebę i ziemię do obowiązujących standardów”.

(akta kontroli str. 301, 458-459, 473-475, 788, 836, 845)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśnił m.in., że: „W wykazie nie został ujęty teren przy skrzyżowaniu ulic S. Żeromskiego i W. Perzyńskiego, gdyż proces remediacji tam został już zakończony. Więcej informacji o przedmiotowym terenie, zgromadzonej w związku z wydawaną decyzją posiada Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie niż Urząd Dzielnicy Bielany, który o procesie remediacji uzyskał informację od inwestora.

Jednocześnie informuję, że dla wymienionego terenu nie została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę.” oraz „Zgodnie z informacjami udzielonymi przez przedstawiciela firmy (...) proces remediacyjny przeprowadzony wg planu zatwierdzonego przez RDOŚ został zakończony: inwestor (...) wykonał badania gleby i ziemi. RDOŚ w Warszawie potwierdził wydaną decyzją skuteczność przeprowadzonej remediacji (dzielnica Bielany nie otrzymała do wiadomości decyzji RDOŚ).”.

(akta kontroli str. 301, 446, 788)

Zdaniem NIK informacja pozyskana od inwestora o skutecznie przeprowadzonej remediacji, bez pozyskania stosownej oceny RDOŚ, nie mogła stanowić wystarczającej podstawy do nieujęcia omawianych terenów w Wykazie.

W ocenie NIK, nieujęcie terenu przy ul. Żeromskiego 17 w Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na podstawie nieudokumentowanej informacji inwestora o zakończeniu procesu remediacji, przy braku końcowej oceny RDOŚ w tym zakresie, było postępowaniem nierzetelnym.

- c) Urząd Dzielnicy Bielany, w ramach odpowiedzi na pięć wniosków złożonych przez różne podmioty i osoby o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie, poinformował wnioskodawców o istnieniu

¹³ Nr 468/OŚ/2018.

¹⁴ Nr 125/OS/2018.

potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi terenów objętych zapytaniem. Stwierdzono, że działki 4/7 i 4/4 z obrębu 7-11-04, działki z obrębu 7-11-08 o numerach: 15 (droga publiczna), 20 (teren przy ogrodzeniu huty), 3 /4 (teren huty, zabudowany garażami pomiędzy terenem huty a ZUS-em), 5 (droga publiczna) i 6 (droga publiczna), pomimo zakwalifikowania ich do terenów o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi nie zostały ujęte w *Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi*.

Informacje dotyczące ww. działek, zostały przekazane wnioskodawcom w piśmie z dnia 5 maja 2016 r. oraz w piśmie z dnia 17 stycznia 2017 r. W przypadku drugiego z wymienionych pism, dodatkowo określono w nim: „Planuje się, że teren ten będzie objęty wykazem potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, który jest w trakcie tworzenia.”

(akta kontroli str. 728-780)

Burmistrz Dzielnicy Bielany wyjaśniając nieujęcie ww. działek w *Wykazie* stwierdził, że „Brak jest uzasadnienia dla ww. działania. W trakcie prac nad aktualizacją wykazu będzie możliwość zweryfikowania statusu wymienionych działek.”

(akta kontroli str. 790)

W ocenie NIK nieujęcie ww. działek w *Wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* było postępowaniem nierzetelnym.

4. Niezidentyfikowanie ryzyka dotyczącego identyfikacji i usuwania zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz niezgłoszenie go do Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy do słownika identyfikacji ryzyka w obszarze ochrony środowiska.

Prace nad wdrożeniem systemu zarządzania ryzykiem w Mieście Stołecznym Warszawa rozpoczęto przekazując, w 2010 r., do Burmistrza Dzielnicy Bielany *Kwestionariusz Identyfikacji i Oceny Ryzyka 2010 r.* Następnie Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy pismem z dnia 7 lipca 2016 r. przekazała wypracowane materiały zawierające słowniki celów i zadań, mierniki oraz ryzyka z obszaru m.in. ochrony środowiska, zwracając się z prośbą „o zgłaszanie uwag, kierowanie propozycji lub modyfikacji zapisów.”

W Urzędzie Dzielnicy Bielany nie dysponowano oryginałem ww. *Kwestionariusza*, natomiast jego wersja elektroniczna nie zawierała zidentyfikowanych ryzyk z obszaru zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Również w 2016 r. Burmistrz Dzielnicy Bielany nie zgłosił do katalogu ryzyk zagadnień dotyczących identyfikacji potencjalnych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

(akta kontroli str. 379, 700-727, 786-790, 853-888)

Według wyjaśnień Burmistrza Dzielnicy Bielany „identyfikacji ryzyka w całym Urzędzie m.st. Warszawy, w tym w Urzędach Dzielnic dokonuje się na podstawie słowników.” oraz „W 2016 r. Burmistrz Dzielnicy Bielany nie zgłosił konieczności rozszerzenia katalogu o zagadnienia dotyczące zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Słownik celów i zadań, mierników oraz ryzyk z obszaru ochrony środowiska był wypracowany w skali miasta w ramach spotkań grup warsztatowych oraz konsultowany drogą elektroniczną i nikt nie zgłosił takiego celu. Rok 2016 był okresem testowania zapisów, ich dostosowywania

i doprecyzowania tak, aby jak najbardziej odpowiadały pracy podstawowych komórek organizacyjnych Urzędu m.st. Warszawy.”.

(akta kontroli str. 379,786-790, 853-888)

W ocenie NIK, niezgłoszenie ryzyk z obszaru dotyczącego identyfikacji i usuwania zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz niezgłoszenie celów, zadań i mierników było postępowaniem nierzetelnym.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i sporządzenia ich *Wykazu*, tj. realizacja zadania powierzonego przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy wskazują, że w Urzędzie Dzielnicy Bielany nie w pełni skutecznie funkcjonowały mechanizmy kontroli zarządczej, zwłaszcza w zakresie wykorzystania (do sporządzenia *Wykazu*) posiadanych w Urzędzie dokumentów określających istnienie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń na terenach znajdujących się w granicach administracyjnych dzielnicy.

Ponadto niezidentyfikowanie ryzyk w obszarze zanieczyszczeń powierzchni ziemi i niezgłoszenie ich do Urzędu m.st. Warszawy, zdaniem NIK, znacznie utrudniło sprawowanie właściwej kontroli zarządczej w tym obszarze przez Burmistrza Dzielnicy Bielany.

Stosownie do A.3 standardów kontroli zarządczej, stanowiących załącznik do Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie *standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*¹⁵ zakres zadań, uprawnień poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki, powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny.

OCENA CZĄSTKOWA

Sporządzony w Urzędzie Dzielnicy Bielany *Wykaz* został przekazany RDOŚ w terminie. Jednak nie zawarto w nim wszystkich danych wymaganym przepisami Poś. Niedokonano również identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi poprzez ustalenie listy substancji powodujących ryzyko, których występowanie jest spodziewane ze względu na prowadzoną na danym terenie działalność, a także nie wykorzystano informacji o wynikach badań wskazujących na zanieczyszczenie terenów i nie uwzględniono tych terenów w *Wykazie*.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

- 1) ustalenie listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub ziemi jest spodziewane ze względu na prowadzoną na danym terenie działalność;
- 2) uzupełnienie *Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* o tereny, na których stwierdzono występowanie zanieczyszczeń powierzchni ziemi, również w przypadku remediacji prowadzonej obecnie i w przeszłości na terenie;
- 3) podjęcie współpracy z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy w celu identyfikacji i oceny ryzyk oraz wyznaczenia celów i zadań, a także określenia mierników w obszarze zanieczyszczeń powierzchni ziemi;

¹⁵ Dz. Urz. MF. Nr 15, poz. 84.

- 4) uzupełnienie *Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi* o wszystkie wymagane informacje dotyczące nieruchomości wpisanych do tego *Wykazu*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 4 stycznia 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska
p.o. Wicedyrektora

Kontroler
Jolanta Zielińska
Główny specjalista kontroli
państwowej

Teresa Warchałowska